

יוני 2020

תא"ל אייל זלינגר – מפקדו התשעה-עשר של חיל הקשר והתקשוב מפקד החיל במבצע 'צוק איתן'

מאת: אליים (בדימוס) דניאל רוזן

נולד בשנת 1966 בבאר שבע. התגייס לצה"ל בשנת 1985. בוגר קורס קציני קשר בשנת 1986. שירת כקצין קשר בגדוד שריון (בתעסוקה מבצעית בלבנון), כסגן קצין קשר חטיבתי בחטיבת שריון, מ"פ תקשורת וקצין אג"ם קשר בגדוד קשר של אוגדת שריון סדירה, קצין קשר חטיבתי בחטיבת שריון, מפקד קורס קציני קשר, סגן קצין קשר באוגדת שריון מילואים, סגן קצין קשר באוגדת שריון סדירה, ורמ"ד תורת קשר במפקדת זרוע היבשה. בשנת 2000 עלה לדרגת סא"ל ושירת כמפקד גדוד הקשר של פיקוד המרכז, כקצין הקשר של אוגדת שריון סדירה (במבצע 'חומת מגן'), וכרע"ן מבצעים באגף התקשוב. בשנת 2004 עלה לדרגת אל"ם ושירת כמקשא"פ מרכז, רמ"ח תקשוב במפקדת זרוע היבשה (בתקופת מלחמת לבנון השנייה) ורמ"ח אמל"ח באגף התקשוב (בתקופת 'עופרת יצוקה'). בשנת 2011 עלה לדרגת תא"ל ומונה לתפקיד קצין הקשר והתקשוב הראשי ורמ"ט אגף התקשוב (בתקופת 'עמוד ענן' ו'צוק איתן'). שירת בתפקיד זה עד יולי 2015.

מאז שחרורו מצה"ל עוסק עוסק ביזמות עסקית.

בוגר תואר ראשון במדעי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב ותואר שני בלימודי ביטחון באוניברסיטת חיפה. בוגר קורס לפיקוד ומטה והמכללה לביטחון לאומי.

אייל זלינגר עלה לדרגת תא"ל ומונה כקצין הקשר והתקשוב הראשי ב-7 בספטמבר 2011, ושירת בתפקיד זה עד 30 ביולי 2015.

אייל החל את דרכו בחיל במחזור השלישי של מסלול הקצונה הייעודית (מסלול ישיר לקציני קשר גדודיים), ובסיום קורס קציני הקשר, בשנת 1986, הוצב כקצין קשר גדודי בגדוד השריון 195, שהיה אז בתעסוקה מבצעית בלבנון, עבר לתפקיד סגן קצין קשר חטיבתי בחטיבה 500, ולאחר מכן שירת כמ"פ תקשורת בגדוד הקשר של אוגדת השריון 162, שם עלה לדרגת סרן. יצא לחופשה ממושכת ועם חזרתו שירת כקצין אג"ם קשר בגדוד הקשר של אוגדה 162 ובהמשך כקצין קשר חטיבתי בחטיבת השריון 500, וכמפקד קורס קציני קשר בבה"ד 7. יצא לשנתיים לימודים אקדמאיים (שנה פו"ם ברק ושנה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב). בסיום לימודיו מונה כסגן קצין הקשר באוגדת שריון מילואים 340, סגן קצין הקשר באוגדת השריון הסדירה 162, ורמ"ד תורת קשר במפקדת זרוע היבשה. בשנת 2000 עלה לדרגת סא"ל ומונה למפקד גדוד הקשר של פיקוד המרכז ולאחר מכן כקצין הקשר של אוגדת השריון 162 (בין היתר, בתקופת מבצע 'חומת מגן'). עם הקמת אגף התקשוב שירת כראש ענף המבצעים באגף. בשנת 2004 עלה לדרגת אל"ם ושירת כמקשא"פ מרכז, רמ"ח תקשוב במפקדת זרוע היבשה (בתקופה בה החיל עבר מאגף התקשוב לזרוע היבשה, ובתקופת מלחמת לבנון השנייה), ורמ"ח אמל"ח באגף התקשוב. יצא ללימודים במכללה לביטחון לאומי ובספטמבר 2011

עלה לדרגת תא"ל ומונה לקצין הקשר והתקשוב הראשי ולרמ"ט אגף התקשוב, וכגורם המפעיל את הכוח התקשובי בצה"ל.

בשנים אלה נעשתה הכנה אינטנסיבית ללחימה, בגזרות השונות, והתקיימו שני מבצעים משמעותיים, 'עמוד ענן' ו'צוק איתן', בהם לראשונה צה"ל 'נלחם ברשת',¹ על בסיס מערכת תקשוב רב־זרועית, והחיל עמד באתגר בהצלחה רבה, וזכה להערכה גבוהה מאוד ממפקדי הצבא.

התקופה אופיינה בהבנת מפקדי הצבא בצורך להשקיע בתקשוב מתקדם, והאגף והחיל, בראשותו של תא"ל אייל זלינגר, הצליחו לגבש תוכנית תקשובית רב־שנתית וליישמה (בין היתר – מיזמים משמעותיים של קישוריות רב־זרועית, מערכתית וטקטית, רדיו טקטי מעל IP (RoIP), סלולר צבאי, אפיק רחב ועוד), למרות שהתוכנית הרב־שנתית של צה"ל לא אושרה, וצה"ל עבר קיצוצים תקציביים וצמצום כוח אדם. כן הוקמו באגף התקשוב שתי מחלקות חדשות: מחלקת הגנה בסייבר, הבסיס להקמתה המאוחרת יותר של חטיבת ההגנה בסייבר, ומנהלת צה"לית תקשובית שריכזה את המענה התקשובי הרב־זרועי למעבר יחידות צה"ל דרומה, ובכלל זה הקמת מרכזי מחשוב רב־זרועיים והקמת קריית התקשוב בבאר שבע.

נושא מרכזי היה אישור ויישום תוכנית 'צה"ל רשתי', פעילות מורכבת רבת היקף להנגשת המידע המבצעי והמודיעיני ברמה הטקטית למפקדים בדרג הלוחם בזמן אמת, באמצעות מערך השו"ב, תוך 'זיקוק' ועיבוד המידע, כדי לא להציף את המפקדים במידע מיותר אלא להציג להם, בעיתוי הנדרש ובזמן אמת, את המידע הרלבנטי. השלבים הראשונים של תוכנית זו הניבו במבצע 'צוק איתן' תרומה מבצעית משמעותית לשיפור היעילות המבצעית של צה"ל.

דגש רב ניתן לחיזוק מעמד קצין התקשוב הגדודי בגדודים לוחמים, כדי להתמודד עם מערכות התקשוב המורכבות ברמת הגדוד, מערכות קריטיות ללחימה. תקן קצין הקשר הגדודי עלה לדרגת סרן ונוסף תקן קצונה חדש, של סגן קצין קשר גדודי. הגדוד תוגבר באמצעים ובבעלי מקצוע נוספים בתחום התקשוב.

תא"ל זלינגר ייחס חשיבות מיוחדת לחיזוק מורשת החיל, הקשר עם המשפחות השכולות והעמותה להנצחת חילי חיל הקשר והתקשוב, ושמר על קשר הדוק בין החיל לעמותה, ועבודה משותפת להנחלת ערכי המורשת למפקדי החיל, והוא זה שהנהיג את המסורת של כתיבת עבודות מורשת בידי צוערים בקורסי קצינים של החיל.

במהלך מבצע 'צוק איתן' בלטה באופן יוצא דופן רוח החיל, ערך הרעות ושיתוף הפעולה בכל דרגי הפיקוד בחיל, ורוח הלחימה. כשנשאל תא"ל זלינגר במסגרת המבצע בהקשר זה על אירוע יוצא דופן שנחרט בזיכרונו, סיפר תא"ל זלינגר על אירוע בו אחד הקשר"גים נפצע בקרב בשג'אעיה. באותו ערב בו פונה לבית החולים, ביקר אותו תא"ל זלינגר ושאל לשלומו...הדבר הראשון ששמע מהקצין היה... "מתי אני משתחרר מכאן וחוזר להילחם עם הגדוד שלי...". אירוע זה מבטא יותר מכל את רוח הלחימה, הדבקות במשימה וערך הרעות החיילי.

לאחר מבצע 'צוק איתן' צוטט תא"ל זלינגר: "מבצע 'צוק איתן' הוא העימות הראשון בו צה"ל באמת ובתמים נלחם ברשת, באמצעי תקשורת שונים – באוויר, בים, ביבשה, באש ובמודיעין. החיבור הביך־זרועי מתמשך הודות לאגף התקשוב, שמערכות המידע המבצעיות שהוא מספק נותנות המונח מצב משותפת לכלל

¹ זו הייתה הפעם הראשונה שצבא מערבי נלחם ברשת.

כוחות צה"ל וכך מאפשרות להם לקבל החלטות משותפות ומהירות בזמן אמת בשדה הקרב... המבצע טרם הגיע לסיומו, אולם כבר כעת ניתן לקבוע לגביו דבר אחד: מדובר באחד המבצעים המתקדמים ביותר מבחינה טכנולוגית בהם לקח צה"ל חלק עד היום. כדוגמה לרמת השיתוף והשילוביות אליה הגיע צה"ל במבצע הנוכחי בין כוחות מודיעין, יבשה ואוויר, כדי להביא לתקיפת מטרת יעילה תוך שניות: "בליל הכניסה הקרקעית, בזמן הקרב של גולני בשג'אעיה, האזנתי לרשת הקרב החטיבתית שלה, אחד ממפקדי הגדודים עלה בקשר ודיבר עם מפעיל כלי טיס של חיל האוויר. המג"ד ראה את תמונת המודיעין האווירית שכלי הטיס סיפק לו, ומכלי הטיס נמסר לו ש-200 מטרים ימינה ממקום הימצאו יש פיר כניסה למנהרה. הטייס אמר לו ללכת אחורה משום שהוא יורה. המודיעין איתר מארב באחד הבתים בסביבת החטיבה והעביר את המידע למערכות השליטה והבקרה של המג"ד. לגדוד היה מסוק תחת פיקודו, אחד ממפקדי הפלוגות עלה מולו בקשר, אמר לו 'זה הבית' – והמסוק ירה לעבר המטרה.... צוק איתן הוא העימות המרכזי הראשון בו נבחנו יכולות אלה, שהתאפשרו הודות לחיבורים ומערכות חדשות, שחלקן התווספו במהלך הלחימה עצמה. במבצע זה ציידנו בפעם הראשונה ספינות וכלי שיט של חיל הים במערכות שליטה ובקרה של כוחות היבשה. בראשונה התקנו מערכת 'משואה' על סטי"לים וכלי שיט נוספים של חיל הים. עם המערכות החדשות, ובפרט בעזרת מערכת התצפית, החיל יכול לראות איתורי אויב ולהעביר אותם לכוחות היבשה דרך מערכת המשואה, ולהפך. בנוסף, יש יכולות קשר רדיו בכל הדרגים ורשת סלולרית מוצפנת לכלל הכוחות." כן ציין תא"ל זלינגר את רוח הלחימה של קציני הקשר והתקשוב, הצמודים למפקדים ולוקחים לצידם חלק פעיל בלחימה: "הקצינים שלנו נלחמו לצד המפקדים באופן מלא. אין ספק שהם הראו רוח לחימה ונחישות אמיתית"². כדוגמה נוספת למימוש שילוביות רבי-רועית הביא תא"ל זלינגר את אירוע חדירת מחבלי החמאס הצוללנים לאזור קיבוץ זיקים, בתחילת המבצע: "מי שזיהה את החולייה היוצאת מהמים הייתה תצפיתנית של חיל הים. באוויר היו מזל"ט ומסוקי קרב, על היבשה היו טנקים וכוחות חיל רגלים ובים – ספינת טילים. כל הרעיון באירוע כמו זה הוא לייצר תמונת קרב משותפת, ברגע שכל הכוחות רואים את אותה תמונת מצב, ניתן לסגור את מעגל האש בזמן קצר בהרבה.... חיברנו את כל המערכות, מימשנו את חזון צה"ל ברשת והתחלנו במימוש חזון צה"ל רשתי. במבצע 'צוק איתן' החזון התממש, ובהצלחה אדירה: זו הייתה המערכה הראשונה בעולם שהתבססה על הרשת, לחימה רשתית"³.

באוגוסט 2014, עם סיום מבצע "צוק איתן", פרסם הרמטכ"ל, רא"ל בני גנץ, פקודת יום, בה נכתב "פעלנו בעוצמה אדירה כאשר אנו חמושים בטכנולוגיות מתקדמות ומדויקות ומלווים במודיעין איכותי, מרושתי ומקושרים זה עם זה בזמן אמת. מלחמה זו הביאה לידי ביטוי שילוביות אירגונית בין-רועית חסרת תקדים".

² יוסי הטוני, מפקד חיל הקשר והתקשוב: צוק איתן הוא אחד המבצעים המתקדמים של צה"ל מבחינה טכנולוגית, אנשים ומחשבים, 17 באוגוסט 2014.

³ יוסי הטוני, תא"ל אייל זלינגר, הקשר"ר הפורש, אנשים ומחשבים, 28 ביולי 2015.

חילופי קשר"רים : תא"ל אייל זלינגר מחליף את תא"ל נחום בסלו, ספטמבר 2011
ראש אגף התקשוב, האלוף עמי שפרן, מעביר את דגל החיל מתא"ל נחום בסלו (מימין) לתא"ל אייל זלינגר (משמאל)

חילופי קשר"רים : תא"ל אייל זלינגר מחליף את תא"ל נחום בסלו, ספטמבר 2011
מימין לשמאל : קשר"ר יוצא תא"ל נחום בסלו, ראש אגף התקשוב האלוף עמי שפרן, קשר"ר נכנס תא"ל אייל זלינגר

מסדר סיום קורס קצינים, בה"ד 7
 מימין לשמאל: קשר"ר תא"ל אייל זלינגר, מפקדת בה"ד 7 אליים (לימים תא"ל) שרון ניר

ביקור הרמטכ"ל בלוט"ם, 2014
 מימין לשמאל: קשר"ר תא"ל אייל זלינגר, מפקד ממר"ם אליים חנן איסורוביץ, ראש אגף התקשוב אלוף עוזי מוסקוביץ, עוזר הרמטכ"ל אליים הוד בצר, ראש המטה הכללי רב-אלוף בני גנץ

מבצע צוק איתן: סיור קשר"ר בחטיבת הנח"ל

מימין לשמאל: מקשא"פ דרום אלי"ם עמוס הרוש, רמ"ח תקשוב זרוע היבשה אלי"ם רונן שניידר, קשר"ר תא"ל אייל זלינגר, קצין קשר חטיבת הנח"ל רס"ן עוז ברעמרים, רע"ן תוה"ד סא"ל (לימים אלי"ם) דותן סיגלר

טקס שנתי לזכר חללי חיל הקשר והתקשוב

מימין לשמאל: מנכ"ל העמותה סא"ל (מיל') יהודה מתתיהו, קשר"ר תא"ל אייל זלינגר, נשיא העמותה אלוף (בדימוס) שלמה ענבר

תא"ל אייל זלינגר מצדיע לחללי החיל עם סיום תפקידו כקשר"ר, ספטמבר 2011
התמונה צולמה בטקס החלפת קשר"רים באתר ההנצחה ביהודי-מונטסון